

לתת סברא ולהבין בטעמי המשנה, ולפסוק הלכה כמי.

דבר אחר:

“הבן בחוץ מלאכתך” — זה מקרא ומשנה,
“ועתדה בשדה לך” — זה גמרא

“אחר ובנית ביתך” — אלו מעשים טובים
רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר:

“הבן בחוץ מלאכתך” — זה מקרא ומשנה
וגמרא,

“ועתדה בשדה לך” — אלו מעשים טובים⁽⁶⁾
כלומר מעלות ומידות⁽⁷⁾,

“אחר ובנית ביתך” — דרוש וקבל שכר,
שאז יכול לדרוש וללמד תורה לאחרים⁽⁸⁾;

שנינו במשנה: ואלו שאינן חוזרין הבונה
בית שער בו, ורבי יהודה אומר: אף הבונה
בית על מכונו אינו חוזר:

תנא בכרייתא:

אם חוסיף בו דימוס [נידבך, שורה של
אבנים], אחד יתר על הבית הקודם, או
בגובה או בעובי, שוב אינו נקרא “על
מכונו”, וחוזר, שכבר נקרא בית חדש:

שנינו במשנה: רבי אליעזר אומר אף הבונה
בית לבנים בשרון לא היה חוזר:

תנא בכרייתא: מפני שמחדשין אותן פעמים

בשבוע [בשבע שנים], שאינו מתקיים, ואם
כן אין זה בנין של קבע:

שנינו במשנה: ואלו שאין זזין ממקומן בנה
בית חדש והנכו וכו’:

תנו רבנן בכרייתא:

כתוב בתורה “כי יקח איש אשה חדשה לא
יצא בצבא ולא יעבור עליו לכל דבר”
(דברים כד, ה)

“אשה חדשה”

אין לי ללמוד משם אלא אשה חדשה שהיא
בתולה שנישאה לו, אבל נשא אלמנה
ותרושה (מאיש אחר) מנין שגם הוא בכלל.

תלמוד לומר “אשה” מכל מקום, לרבות
אפילו אשה שאינה בתולה.

אם כן מה תלמוד לומר “אשה חדשה” —
למעט,

שדווקא מי שחדשה לו בכלל, יצא מחזיר
גרושתו שאין היא חדשה לו.

תנו רבנן בכרייתא:

כתוב: “לא יצא בצבא”

יכול הייתי לומר שרק בצבא הוא דלא יצא,
אבל יספיק מים ומזון לאנשי הצבא, ויתקן
הדרכים,

תלמוד לומר “ולא יעבור עליו לכל דבר”

7. מאירי

8. החזון יחזקאל בכיארים ביאר: דרוש
התלמוד ברבים והעמיד תלמידים רבים והם

6. כתב בבאר שבע, שהטעם שמעשים טובים
אחר הלימוד, משום שהלימוד מביא לידי
מעשה, כמבואר בקדושין (מ, ב) ובבב”ק (יז, א).